

Notă Informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea
Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectorului de Stat pentru Supraveghere Tehnică, a fost elaborat în scopul realizării acțiunii 10.61 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023, care expres dispune reorganizarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică. De asemenea, evocăm că prin Hotărârea Guvernului nr.852/2022 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (consolidarea și eficientizarea activității Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale), a fost diminuat efectivul-limită al Agenției pentru Supraveghere Tehnică. Totodată, potrivit pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.852/2022, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a acestei hotărâri, va prezenta Guvernului spre aprobare, după caz, modificările corespunzătoare la structura și organigrama autorităților administrative din subordine în contextul reducerii efectivului-limită al acestora. În contextul prevederilor stipulate supra, Ministerul Infrastructurii Dezvoltării Regionale, a realizat o analiză a situației existente cu privire la eficiența activității Agenției pentru Supraveghere Tehnică. Astfel, în contextul analizei realizate cu referire la activitatea Agenției pentru Supraveghere Tehnică, au fost identificate mai multe probleme legate funcționalitatea eficientă a acestei autorități administrative, care necesită o abordare sistemică și profesionistă. Principalele probleme identificate vizează: - <i>necesitatea determinării corecte a <u>forme</u> de organizare juridică</i> a Agenției pentru Supraveghere Tehnică în calitatea sa de autoritate administrativă în subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, abilitată cu funcții de supraveghere și control. În acest sens, reliefăm că, potrivit art.14 alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care îi sânt încredințate unui minister, în subordinea acestuia pot fi create autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și de <i>inspectorate de stat</i>. Iar, conform alin.(5) al art.14, <i>inspectoratul de stat</i> este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister, care se constituie pentru exercitarea <u>funcțiilor de supraveghere</u> și <u>control de stat</u> în subdomenii sau în sfere din domeniile de activitate a ministerului. - <i>lipsa reglementărilor exprese și complete a funcțiilor și atribuțiilor pe fiecare domeniu de activitate atribuit</i> în aria de competență a Agenției pentru Supraveghere Tehnică. Făcând o radiografie a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1088/2017, conchidem că la moment, prevederile acestuia nu reglementează „atribuțiile” AST, întru realizarea misiunii și funcțiilor cu care a fost abilitată. În context, evocăm că „atribuțiile” definesc acțiunile nemijlocite exercitate de către autoritatea administrativă pentru realizarea funcțiilor cu care a

fost abilitată, rezultatele concrete ale acțiunilor date, precum și sferele lor de aplicare sau beneficiarii finali ai rezultatelor acțiunilor respective.

- *ponderea mare a funcțiilor publice vacante abilitate cu realizarea misiunii și funcțiilor AST, în special a celor cu atribuții de control.* Analiza cantitativă a disponibilului de personal pe subdiviziuni arată existența unui deficit de personal de cca 44 la sută per autoritate administrativă. În special, se atestă o lipsă a personalului în cadrul subdiviziunilor abilitate cu funcții de control. Deficitul de personal în cadrul Agenției indică necesitatea implementării unei politici noi în managementul resurselor umane, identificarea pârgھیilor ce vor permite atragerea și menținerea specialiștilor calificați în domeniu, ce ar rezulta în asigurarea cu personal, în special al direcțiilor de bază abilitate cu funcții de supraveghere și control. Or, fluctuația de cadre și deficitul de personal calificat constituie un factor de risc la determinarea cu precizie a numărului controalelor posibile și durata totală a acestora pe parcursul întregului an, după cum stabilește art.15 alin.(5) din Legea nr.131/2012.

- *necesitatea consolidării structurii și organigramei acestei autorități administrative abilitate cu funcții de control.* Un sistem eficient și modern de supraveghere tehnică și control, presupune reevaluarea și ajustarea periodică a politicilor și reglementărilor, reorganizarea instituțională, modificarea procedurilor de lucru și mecanismelor de coordonare între toate subdiviziunile structurale interne ale autorității, consolidarea și dezvoltarea capacităților funcționarilor, dar și schimbarea atitudinii față de cetățean/agent economic/consumator, plasându-i în centrul tuturor activităților. Pornind de la aceste deziderate, precum și domeniilor de activitate atribuite în competență, este imperios necesară *consolidarea structurii și organigramei Agenției*, pentru a răspunde prompt și eficient tuturor provocărilor. Or, structura și organigrama unei autorități publice sunt elemente organizaționale indispensabile care au un rol major de a reda configurația internă a autorității, constituită din subdiviziuni structurale interne, relațiile ierarhice, astfel determinate încât să asigure realizarea adecvată a obiectivelor stabilite autorității, în corelare cu domeniile de activitate și funcțiile de bază atribuite.

În contextul soluționării problemelor indicate supra, a fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectorului de Stat pentru Supraveghere Tehnică, prin care se dispune reorganizarea prin transformare a Agenției pentru Supraveghere Tehnică în Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Tehnică. Problema fundamentală care se propune a fi soluționată prin prezentul proiect de hotărâre de Guvern constă în crearea tuturor premiselor pentru asigurarea funcționării eficiente și eficace a Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică, reieșind din misiunea și rolul acestei autorități administrative în sistemul administrației publice centrale de specialitate și implicit în contextul misiunii și rolului acestuia în calitate de organ cu funcții de supraveghere și control.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică, sunt:

- ✓ reorganizarea prin transformare a Agenției pentru Supraveghere Tehnică în Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Tehnică;
- ✓ stabilirea măsurilor administrative de dispoziție în contextul reorganizării (succesiunea în drepturi; transmiterea patrimoniului; aspectele ce vizează personalul, alte măsuri de ordin organizațional);
- ✓ stabilirea efectivului-limită al Inspectoratului în număr de 160 de unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform legislației;
- ✓ aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică. Regulamentul este structurat în următoarele compartimente:

- *compartimentul I. Dispoziții generale*, în care sunt reglementate aspecte de ordin generic cu privire la Inspectorat. Astfel, Inspectoratul este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, responsabilă de implementarea politicii statului în domeniile de activitate ce îi sunt încredințate. Inspectoratul este persoană juridică de drept public, ce dispune de stampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale, de mijloace financiare și materiale, precum și de alte atribute specifice autorităților publice, stabilite în legislație. Sediul Inspectoratului este în municipiul Chișinău. În cadrul Inspectoratului funcționează subdiviziuni teritoriale desconcentrate fără personalitate juridică. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a Inspectoratului se efectuează din contul bugetului de stat și al altor mijloace neinterzise de lege.

- *compartimentul II. Misiunea, domeniile de activitate, funcțiile, atribuțiile și drepturile Inspectoratului*, în care se asigură o reglementare corespunzătoare misiunii, domeniilor de activitate și funcțiilor Inspectoratului. Astfel, Inspectoratul realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament în următoarele domenii de activitate:

- 1) supravegherea tehnică de stat în domeniul securității industriale;
- 2) construcții și urbanism;
- 3) supravegherea pieței privind materialele de construcție și utilajele/obiectele industriale periculoase;
- 4) siguranța antiincendiară și protecția civilă;
- 5) geodezie, cartografie și geoinformatică;
- 6) protecția consumatorilor în sfera securității industriale și construcțiilor;

La pct.10 din Regulament, sunt expres indicate funcțiile Inspectoratului, iar la pct.11 sunt detaliate atribuțiile Inspectoratului în corelare cu funcțiile acestuia. De asemenea, relevăm că necesitatea reflectării în Regulament a atribuțiilor Inspectoratului, derivă inclusiv din concluziile formulate de către Centrul Național Anticorupție în Raportul privind rezultatele evaluării integrității instituționale efectuate la Agenția pentru Supraveghere Tehnică. Prin urmare, în proiectul Regulamentului, se asigură detalierea atribuțiilor Inspectoratului pentru realizarea fiecărei funcții a acestuia, în scopul excluderii echivocului cu referire la competențele atribuite. Subsidiar, în Regulament la pct.12, sunt detaliate drepturile Inspectoratului.

Suplimentar, în vederea atingerii obiectivului de eficientizare a activității Inspectoratului, ca elemente noi evidențiem stabilirea expresă a utilizării sistemelor video de supraveghere portabile în cadrul activităților de supraveghere tehnică și al activităților de control de stat, de către inspecții. Or, una din măsurile ce ar contribui la eficientizarea și responsabilizarea activității inspecțiilor ar fi utilizarea

camerelor de corp, exclusiv, în timpul desfășurării acțiunii de supraveghere tehnică și control de stat (fie planificat, fie inopinat) pentru sporirea profesionalismului acestora. Totodată, măsura propusă ține să asigure transparența acțiunilor inspectorilor în cadrul supravegherii tehnice și controlului de stat, prevenirea și reducerea corupției, scoaterea în evidență a dificultăților/deficiențelor activităților persoanelor care exercită acțiuni de supraveghere/control de stat. Remarcăm că, utilizarea camerelor de corp se va efectua în mod vizibil, iar persoanelor participante în activitățile de control vor fi informate despre acest fapt, totodată asigurându-se respectarea legislației cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

- *compartimentul III. Organizarea activității Inspectoratului*, în care se detaliază aspectele de ordin organizațional și de management al Inspectoratului. Astfel, Inspectoratul va fi condus de un șef, numit în funcție publică și eliberat sau destituit din funcția publică de către ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale, în condițiile legii. Totodată, șeful Inspectoratului va fi asistat de către doi șefi adjuncți, numiți în funcție publică și eliberați sau destituiți din funcția publică de către ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale, în condițiile legislației, la propunerea scrisă a șefului Inspectoratului. De asemenea, la pct.15 din Regulament, sunt listate atribuțiile și obligațiile șefului Inspectoratului.

Suplimentar, în scopul asigurării eficienței activității subdiviziunilor teritoriale desconcentrate, în Regulament este reflectat modul de subordonare a angajaților acestor subdiviziuni. Prin urmare, angajații subdiviziunii teritoriale desconcentrate se subordonează sub aspect organizatoric conducătorului subdiviziunii teritoriale, iar sub aspect funcțional conducătorului subdiviziunii de profil din cadrul aparatului central al Inspectoratului, conform domeniul de competență și șefilor adjuncți ai Inspectoratului.

Adițional, în Regulament au fost stabilite reglementări aferente cerințelor față de personalul Inspectoratului, întrucât pentru realizarea eficientă a sarcinilor și realizarea obiectivelor Inspectoratului, funcțiile trebuie ocupate de personal profesionist, competent, cu studii în domeniu, corespunzător activității, după cum urmează *„În condițiile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, personalul Inspectoratului trebuie să dețină studiile necesare prevăzute pentru funcția publică respectivă. La ocuparea funcției publice candidatul trebuie să întrunească cerințele stabilite de Inspectoratului în fișele de post precum și cerințele specifice minime pentru ocuparea respectivei funcții, stabilite în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr.155/2011. Inspectoratul poate stabili și alte cerințe specifice care se referă la specialitatea studiilor, cunoștințe, abilități profesionale și atitudini/comportamente necesare pentru exercitarea eficientă a funcției publice, acestea fiind stipulate în fișa postului aferentă funcției publice.”*

Subsidiar, în Regulament au fost inserate reglementări care dispun că personalul Inspectoratului care desfășoară activități de supraveghere tehnică și control de stat în domeniile de activitate ale Inspectoratului au atribuții de inspector. Această prevedere este necesară în contextul soluționării anumitor neclarități existente la moment în cadrul desfășurării activităților de supraveghere de stat și control, când conducătorul subdiviziunii de profil abilitată cu respectivele funcții nu poate participa în misiunile de control întrucât nu are statut de „inspector” conform funcției pe care o exercită.

✓ aprobarea structurii și organigramei Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică, care va permite exercitarea eficientă a atribuțiilor în domeniile de activitate și va putea răspunde tuturor

provocărilor actuale. Este de remarcat că, la determinarea structurii și organigramei propuse prin proiectul de hotărâre, s-au luat la bază principiile fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, statuate la art.4 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, în special principiul *simplității și clarității structurii instituționale* coroborat cu *principiul atribuirii clare a responsabilităților și evitând ambiguitatea*, dublarea și suprapunerea acestora, între subdiviziunile structurale ale Inspectoratului și ținând cont de misiunea și rolul respectivelor subdiviziuni cu funcții de control.

În virtutea structurii și organigrame propuse, efectivul-limită al Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică, va constitui - 160 de unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform cadrului normativ în vigoare. Numărul funcțiilor de conducere va fi de 26 de unități sau 16 % din efectivul-limită.

Subsidiar este de relevat, că la stabilirea subdiviziunilor structurale ale Inspectoratului s-a ținut cont de Normele privind instituirea subdiviziunilor structurale ale autorității publice, stabilite la anexa nr.12 la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. De asemenea, s-a asigurat respectarea cerinței stabilite la pct.9 din anexa nr.12, potrivit căreia numărul unităților de personal de conducere (funcții publice de conducere de nivel superior, funcții publice de conducere, funcții cu sarcini și responsabilități de conducere) în autoritatea publică nu va depăși 30% din efectivul-limită al acestei autorități.

Structura Inspectoratului a fost expusă considerând necesitatea asigurării funcționalității eficiente a acestuia ceea va permite realizarea angajamentelor asumate în ceea ce vizează siguranța obiectelor industriale periculoase, supravegherea pieței privind materialele de construcție și utilajele/obiectele industriale periculoase, în asigurarea misiunilor de supraveghere și control în domeniul construcției și urbanism, geodezie și cartografie, protecția consumatorilor în sfera securității industriale și construcțiilor.

✓ modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului. În contextul reorganizării Agenției pentru Supraveghere Tehnică în inspectorat, sunt necesare modificări în mai multe hotărâri ale Guvernului cu referire la denumirea acestei structuri organizaționale. Astfel, în anexa nr.4 la proiect, sunt prevăzute modificări la 35 de hotărâri ale Guvernului. Totodată, evocăm că sunt necesare de efectuat modificări inclusiv în textul a 23 de legi, în care se face referință expresă la Agenția pentru Supraveghere Tehnică. În acest sens, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, în scopul asigurării corelării denumirii autorității reorganizate în cadrul normativ primar.

De asemenea, reliefăm că prevederile proiectului urmează să intre în vigoare la momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ținând cont de necesitatea demarării în regim de urgență a măsurilor ce derivă din prevederile acestui proiect, întru asigurarea asigurării funcționalității și eficientizării activității Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică.

5. Fundamentarea economico-financiară

Aprobarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supraveghere Tehnică, nu presupune cheltuieli bugetare suplimentare, or, deși se propune o reorganizarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică în inspectorat și aprobarea unei noi structuri și organigrame a Inspectoratului, prin proiect nu se majorează efectivul – limită stabilit de 160 de unități

(conform modificărilor recente operate prin Hotărârea Guvernului nr.852/2022), dar se propune menținerea acestui efectiv. Suplimentar, evocăm în acest sens, și prevederile pct.10 din partea dispozitivă a proiectului de hotărâre, care expres dispun că cheltuielile de punere în aplicare a prezentei hotărâri vor fi acoperite din contul și în limita alocațiilor bugetare aprobate.

Mai mult ca atât, menționăm că la moment, din totalul celor 160 de unități, 71 de unități sunt vacante, iar 6 unități sunt temporar vacante. Problema lipsei personalului calificat angajat în funcțiile vacante din cadrul Agenției pentru Supraveghere Tehnică, pe lângă aspectele de ordin al retribuirii muncii funcționarilor din cadrul administrației publice, este amplificată inclusiv prin instituirea „moratoriului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile publice vacante înregistrate”. În acest context, evocăm că potrivit Hotărârii Guvernului nr.962/2022 pentru stabilirea moratoriului privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate, pentru anul 2023 – 64 de funcții din cadrul Agenției pentru Supraveghere Tehnică sunt plasate în moratoriu. Reliefăm că, moratoriul se aplică până la 31 decembrie 2023. O situație similară a fost atestată și pentru anul 2022, potrivit Hotărârii Guvernului nr.475/2021.

Suplimentar, relevăm că pentru anul 2023, fondul alocat Agenției pentru Supraveghere Tehnică pentru retribuirea muncii, inclusiv contribuțiile constituie 28 407,0 mii lei, fiind alocat pentru un număr de personal efectiv de 111 unități.

Prin urmare, pornind de la cuantumul alocat al fondului pentru retribuirea muncii și numărul de unități pentru care a fost alocat acest fond (111 unități), coroborat efectivul-limită stabilit (de 160 de unități) dintre care 77 funcții vacante, conchidem că în contextul reorganizării, eventualele cheltuieli de personal vor fi acoperite din contul și în limita alocațiilor bugetare aprobate.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative în sensul aducerii acestora în concordanță cu reglementările acestuia, întrucât modificările cadrului normativ necesare în contextul proiectului sunt expres stabilite la anexa nr.4 a proiectului de hotărâre. Totodată, relevăm că a fost elaborat inclusiv proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, în scopul asigurării corelării denumirii autorității reorganizate în cadrul normativ.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului poate fi accesat pe pagina web oficială a ministerului (compartimentul „Transparență”, directoriul Transparență decizională/ anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului”) și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

Proiectul va fi supus procedurii de examinare și avizare în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 privind actele normative.

Proiectul va fi supus procedurii de examinare și avizare în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 privind actele normative.

De asemenea, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008, proiectul va fi publicat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul „Transparență”, directoriul *Transparență decizională*”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel decăzând necesitatea examinării acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Totodată, ținând cont că proiectul de hotărâre conține prevederi ce sunt atribuite în categoria „reforme structurale și instituționale”, în conformitate cu cerințele pct.3 subpct.3) și pct.11 subpct.2¹) lit.a) și b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, a fost elaborată Analiza impactului pe aspectele menționate, anexată la setul de materiale aferent, fiind remisă Cancelariei de Stat și Ministerului Finanțelor spre consultare.

Suplimentar, evocăm că proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017.

Ministru

Lilia DABIJA